

Pähkinäkuoressa

Pasi Saukkonen

18.12.2018

Ulkomaalaistaustaisten kotoutuminen Helsingissä vuonna 2016. Työllisyys, tulot ja asuminen

Kotoutumisen seuranta

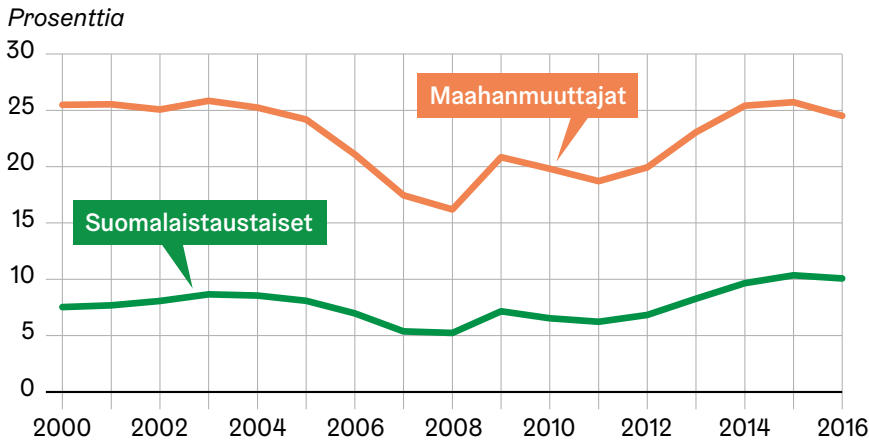
Ulkomaalaistaustaisten määrä ja suhteellinen osuus väestöstä ovat kasvaneet Helsingissä nopeasti. Kaupunki seuraa maahanmuuttajien kotoutumista ja heidän lastensa menestymistä elämässä. Seurantajärjestelmän yksi osa on ulkomaalaistaustaisten kotoutumisen tutkimus työllisyyden, veronalaisten tulojen ja asumisen olosuhteiden alueilla. Tämä raportti päivittää tätä tutkimusta vuoden 2016 tiedoilla. Painopiste on maahanmuuttajien eli ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten elinolojen ja elämäntilanteen selvittämisessä, mutta raportissa tarkastellaan lyhyesti myös Suomessa syntyneen ns. toisen sukupolven sijoittumista työmarkkinoille.

Tutkimuksen pääasiallinen aineisto on hankittu Tilastokeskukselta Helsingin, Espoon, Vantaan ja Uudenmaan liiton yhteistilauksena. Rekisteripohjaisen aineiston hankinta ja sen analyysi toteutetaan kahden vuoden välein.

Päätulokset

- Maahanmuuttajien työllisyysaste on selvästi alempi ja työttömyysaste korkeampi kuin kantaväestöön kuuluvilla. Vaikein tilanne on somalialais-, irakilais- ja afganistanilaistaustaisilla. Maassaoloajan myötä tapahtuu myönteistä kehitystä, etenkin naisilla.
- Taloudellinen suhdannevaihtelu vaikuttaa maahanmuuttajien asemaan työmarkkinoilla. Vaikeiden vuosien jälkeen on nähtävissä jälleen työllisyystilanteen hienoista paranemista.
- Ero kantaväestöön on suuri myös verrattaessa keskimääräisiä tuloja ja sijoittumista tulokvartileihin. Ero heijastaa paitsi maahanmuuttajien työllistymisen vaikeuksia, myös heidän sijoittumistaan usein alemman koulutus- ja palkkatason aloille.
- Helsingin maahanmuuttajat asuvat usein vuokralla, ja suuri osa heistä arava- tai korkotukivuokra-asunnossa. Varsinkin somalialaistaustaisilla on suomalaistaustaisiin verrattuna paljon suuria, yli viiden hengen asuntokuntia.
- Tiedot Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten työllistymisestä osoittavat, että heidän elämässä pärjäämiseensä on syytä kiinnittää huomiota ja ryhtyä tarvittaessa toimiin yhdenvertaisuuden toteutumisen parantamiseksi.

Maahanmuuttajien ja suomalaistaustaisten työttömyysaste Helsingissä vuosina 2000–2016, ikärajaus 20–64

Lähde: Tilastokeskus.

Kuviosta ilmenee, että taloudellisten suhdanteiden vaihtelu vaikuttaa maahanmuuttajien asemaan työmarkkinoilla kenties jopa enemmän kuin kanta-väestöön. Kuviota tulkittaessa on syytä huomioida, että eri poikkileikkausvuosina myös kohdeväestö on osin erilainen. Taloudellisen nousukauden aikana työperusteinen muutto usein myös kasvaa.

Maahanmuuttajat ovat monenlaisia

Maahanmuuttajat ovat hyvin heterogeeninen ryhmä, ja elinolot vaihtelevat ulkomailla syntyneiden ulkomaalaistaustaisten keskuudessa erittäin paljon kaikilla tarkastelluilla osa-alueilla.

Taustamaaryhmien välillä on sekä työllisyydessä ja tuloissa että asumisen olosuhteissa suuria eroja, jotka heijastavat eroja esimerkiksi Suomeen muuton perusteissa ja muuttajien koulutustasossa. Myös sukupuolella on usein suuri merkitys, samoin maassaoloajalla. Valitettavasti maahanmuuton syytä tai oleskeluluvan perustetta sekä koulutustasoa tai suoritettuja tutkintoja ei saada luotettavasti selville rekisteripohjaisesta aineistosta.

Kotoutumisen merkitys kasvaa

Ulkomaalaistaustaisia oli Helsingissä vuonna 2016 noin 95 000 henkilöä, ja he muodostivat noin 15 prosenttia kaupungin väestöstä. Ulkomailla syntyneitä oli noin 78 300 ja Suomessa syntyneitä noin 16 700. Ulkomaalaistaustaisten määrä ja suhteellinen osuus väestöstä kasvanevat myös jatkossa, ja Suomessa syntyneitä alkaa siirtyä joukoin oppilaitoksista työelämään.

Ulkomaalaistaustaisten työllistymisellä, elinoloilla ja hyvinvoinnilla on suuri merkitys paitsi heille itselleen, myös koko kaupungille. Tästä syystä kaupungin kannattaa myös panostaa kotoutumisen edistymiseen ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Tehokkaiden toimien suunnitteluun ja toteutukseen kaupunki tarvitsee myös riittävän yksityiskohtaista tietoa kotoutumisesta.

Lue koko julkaisu täältä: [pdf, selattava lssuu-julkaisu](#)

Helsinki

Lisätietoja: Pasi Saukkonen puh. +358 40 3344 800

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot
www.hel.fi/kaupunkitieto